

УДК: 373.3

АДАПТАЦІЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ДО НАВЧАЛЬНО – ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Г.І.Ланчук¹

Л.Ф. Гненна²

^{1,2}Житомирський державний університет імені Івана Франка, вул. Велика Бердичівська, 40, Житомир, 10008, Україна

Проблема адаптації до умов оточуючого середовища, зокрема навчання, є однією з актуальних у сучасній педагогіці та психології. Її досліджували такі вчені: В.В. Давидов, Д.Б. Ельконін, Е.М. Бохорський, Л.А. Венгер, Л.І. Цеханська, В.С. Мухіна та ін.

Адаптація – спрямована на збереження гомеостазу і рівноваги організму. В педагогіці і психології набув поширення термін «шкільна адаптація». Він використовується для опису проблем і труднощів, що виникають у школі [1].

Школа – це той інститут соціалізації, в стінах якого дитина отримує не тільки знання з дисциплін, але і навчається гармонійно співіснувати з навколишнім середовищем. Від того як пройде адаптація в школі, буде залежати ким стане дитина в майбутньому, яка в неї сформується самооцінка, адже початкова школа – це перші сходинки дитини в самостійне життя [2].

Виділяють три рівня адаптації (за дослідженням Г.М. Чуткіної):

Високий рівень адаптації: учень позитивно ставиться до школи, правила й вимоги сприймає адекватно, навчальний матеріал засвоює легко.

Середній рівень адаптації: учень позитивно ставиться до школи. Розуміє програмовий матеріал, коли вчитель пояснює його досить детально.

Низький рівень адаптації: негативно або байдуже ставиться до школи, часто скаржиться на здоров'я, порушує дисципліну. Матеріал, який пояснює вчитель, засвоює фрагментарно [1].

Досліджено, що на протязі першого півріччя кількість учнів, що мають нервово-психічні відхилення зростає приблизно на 14-16%, а до кінця року до 20%. Через це в учнів підвищується роздратованість, в'ялість, апатія, що веде до порушення поведінки учнів, невихованості. Тому дуже важливо щоб педагоги і психологи школи допомогли дитині краще адаптуватися [2].

Таким чином адаптація – це важливий процес в житті кожної людини, в тому числі дитини, і для її нормального протікання потрібно створити належні умови. Адаптаційна місія школи полягає у забезпеченні прав дитини, формуванні у неї необхідного адаптаційного потенціалу, створенні відповідних умов для її самореалізації, а також мінімізація негативних впливів суспільства, класного колективу на особистість шляхом використання сприятливих факторів шкільного оточення.

Література:

1. Донін В.М. Психологія і педагогіка життєтворчості : Навчально-методичний посібник / В. М. Донін. – К. : Центр навчальної літератури. – 1996. – 179 с.
2. Кравченко Т. В. Соціалізація дітей шкільного віку у взаємодії сім'ї і школи / Т. В. Кравченко. – К. : Просвіта, 2009. – 416 с.